

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Czczew, d. 10. Marca. — Wisła podniosła się na stóp 15, kra zwała most pod Toruniem i przytę 40 ludzi, powiększając części cieślów, którzy mostu bronili, utonęło. Pale kra przecinała jak pila. Naprawdę nieszczęśliwym rzucono z brzegu liny uwiązane do bomb żelaznych, wszyscy zgruchotani przez lody potonęli.

Paryż, d. 10. Marca. — Minister wojny Arnaud podał się do dymisji, z powodu słabości zdrowia, a w jego miejsce nastąpi tymczasowo minister marynarki Ducos. Zdaje się, że generał Canrobert będzie jego następcą.

Berlin, d. 12. Marca. — J. kr. W. książę Albrecht pruski wyjechał do Meiningen.

Berlin, d. 11. Marca. — W izbie 2giej odczytano wczora sprawozdanie komisji względem projektu do prawa, o utworzeniu lszej izby. Za projektem mówili: minister spraw wewnętrznych, deputowani profesor Perthes w Bonn, radzca apelacyjny Reichensperger, Bethmann Hollweg. Przeciw niemu: dep. Gerlach, Limburg Styrum, Vincke. Nad artykułem I projektu tego głosowano imiennie i przyjętym został głosami 241 przeciw 70. Deputowani Polacy wszyscy się wstrzymali od głosowania, tylko szambelan p. Taczanowski, który onegdaj wrócił z Paryża i był na wczorajszym posiedzeniu, głosował z niemieckimi deputowanymi, z których tylko deput. Sanger przeciw temu projektowi głosował. Członkowie izby, którzy przeciw głosowali, należeli do skrajnej prawej i skrajnej lewej — Art. 2 i 3 projektu przyjęto bez rozpraw, a więc całe prawo w tej formie, jaką mu nadała izba pierwsza.

— Przez kilka lat uwodziło tu młode dziewczę chore, kalek, że posiada władzę porozumiewania się z potęgami duchów, które jej udzielają tajemnic, jak komu pomódz. Z chorób przeszła do udzielania tajemnic, jak ludzie mają sobie radzić, jeżeli dojść chcą do majątku, urzędów, żon bogatych i mnóstwo znajdowało się nierozsądnych tu w Berlinie i okolicy, którzy oblegali dom tego cudownego dziecka, jak je nazywali i za wielkie szczęście sobie poczytywali, jeżeli im rady udzieliła. Za każdym razem odbierała pieniądze w nagrodę rad udzielonych. Do szło to po kilku latach do wiadomości władz i wytoczono sprawę już dorosłej tymczasem dziewczynie, która swego rzemiosła nieporzuciła i wielu o żebraczy kij przypawiła, a między innymi feldfebla, który wierząc jej, podał się do dymisji i oczekiwał urzędu cywilnego przez lat kilka, opłacając się dziewczynie, która go wciąż nadziejami ludzila. Dziewczę to cudowne nazywa się Ludwika Braune i za oszustwo skazaną teraz została na 9 miesięcy więzienia i zapłacenie 500 tal. kary, które w razie niemożności ma odsiedzieć przez 6 miesięcy w więzieniu.

Królestwo polskie.

Warszawa, 9. Marca. — Książę namiestnik królestwa, zatwierdził raczył instrukcję o kwalifikacji i wiadomościach wymaganych od owczarzy, pragnących korzystać z prawa uwolnienia od zaciągu wojskowego. Instrukcja takowa brzmi jak następuje: 1) że na miejsce słuchania examiu owczarzy chcących złożyć takowy, przeznaczony został folwark Wawrzyszew pod Warszawą, należący do instytutu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Marymoncie, w którym się znajduje owczarnia rządowa; 2) że obowiązek słuchania examinów włożony został na dyrektora szkoły weterynaryjnej i adjunkta instytutu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Marymoncie, pod prezydencją dyrektora tegoż instytutu; 3) że termin do examinowania owczarzy przeznaczony został jednomyślnie, to jest od 15. Kwietnia każdego roku; 4) że na pokrycie wydatków niezbędnych przy examinowaniu owczarzy, jako to: na kupno owcy i inne, pobierane będzie od każdego owczarza, stawającego do examinu po rs. 3, dopuszczając do każdego examinu jednocześnie po dwóch i więcej wedle możliwości, i rozdzielając w takim razie opłatę powyższą na równe części na każdego, tak aby ona dla nich, jako ludzi biednych, stała się o ile można, mniej uciążliwą; 5) że ostateczne za twierdzenie i wydawanie owczarzom, którzy złożą examina, z rozporządzenia dyrektora instytutu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Marymoncie, na drukowanych blankietach i podpisanych tak przez niego jako i innych examinatorów, włożono na komisję rządową spraw wewnętrznych, przyczem na pokrycie wydatków z tego tytułu, pobierana będzie od każdego owczarza kwota kop. 15. (D. c. n.)

Rossya.

Przez rozkaz najwyższy z 9. Lutego r. c. mają być zaliczeni: generał adjutanci: generał piechoty Uszakow I. do armii, — inspektor zapasowych gwardyjskich, rezerwowych i zapasowych grenadyerskich batalionów, generał piechoty Arbuzow I., do armii, — generał-lejtnant Grabbe I. do jazdy, — generał-lejtnant Zass do jazdy. Tymże samym rozkazem cesarskim: były prezes komitetu, najwyżej ustanowionego 18. Sierpnia 1814 r., generał piechoty Uszakow I. i członkowie tegoż komitetu: admirał Koltzakow, generałowie piechoty Manderstern I. i Arbuzow I., generałowie-lejtnanci: Grabbe I. i Zass, za bezczynność w urzędzie, niedbalstwo i dopuszczenie ważnych dla państwa strat, zostają oddani pod sąd wojenny, z ustanowieniem szczególnego na ten wypadek, pod przewodnictwem głównodowodzącego armią czynną generała feldmarszałka księcia warszawskiego hr. Paskewicza Erywańskiego, jeneralnego sądu wojennego, złożonego z generałów pełnych i admirałów, wolą najwyższą do tego sądu przeznaczonych, i członków jeneralnego audytorjatu. Generał piechoty Uszakow, admirał Koltzakow, generał piechoty Arbuzow i generał-lejtnanci Grabbe i Zass, zostają aresztowani, a generał piechoty Manderstern I. nie ma być aresztowany, ze względu na to, iż będąc komendantem twierdzy St. petersburskiej, dyrektorem czesmeńskiego wojennego szpitala i członkiem sądu wojennego, przy wypełnianiu tych obowiązków, nie mógł brać równego i ciągłego udziału z innymi członkami w czynnościach pomienionego komitetu. (Ruski Inwalid.)

Francya.

Paryż, 8. Marca. — Monitor donosi, że baron Seebach, saski poseł i markiz Villamarina, sardyński poseł, mieli zaszczyt podać odpowiedzi swych monarchów na doniesienie Ludwika Napoleona o związku swym małżeńskim.

Monitor zajmuje się dziś artykułem zamieszczonym w dzienniku Patria w Turynie, a że uwagi jego mieszczą się pomiędzy urzędowymi wiadomościami, przeto rzecz ta nabiera większej wagi: Patria z 2. Marca, powiada Monitor, rozwodzi się w artykule wstępnym o alian-sach i reformie, odpowiadając na uwagi dziennika Opinions, że nigdy sprzymierza z Anglią nie ganiła; owszem sądzi, że głównie na pomoc tego państwa liczyć musi, ale też nienależy gardzić i wyzywać sąsiedzkich narodów, szczególniej tych, które mogą być pożytecznymi i usługami Piemontowi. Uwaga więc za rzecz nierozsądną, za niebezpieczną, cierpieć napaści i drwiny z nowego rządu, który teraz w ręku jednego człowieka się skupia i na szali wypadków może wielką odegrać rolę. — Chcemy mówić o Francyi, przeciw której niemamy żadnych podejrzeń, bośmy sami i niemal sami ganiili nierozsądną i bezczelną polemikę mnóstwa dzienników, które dla nasycenia złego swego smaku poświęcały przyszłość.

— Ciało prawodawcze wkrótce otrzyma prawa o odstawce i pensjonowaniu urzędników. Dobrzeby było, gdyby ciało to tyle pokazało odwagi i nie pozwoliło, na oddalanie masy urzędników zdalnych, którzy się uniesieniami bonapartystoskimi nieodznaczają. Tym sposobem nie pomnażałby się budżet pensyi do niesłychanej wysokości, bo 41,579,000 franków.

— Francuzi przestali mówić o ślubie cesarskim, a zaczynają o koronacji rozprawiać i zgadują, czy papież przybędzie lub nie, na tę uroczystość.

— Biskup masylijski w piśmie do biskupa w Viviers przyłącza się do wyroku potępiającego Univera.

— Artykuły 1, 2, 3 dekretu deportacyjnego zostały poraz pierwszy zastosowane. Na rozkaz ministra policyi będą dwie osoby, skazane za należenie do związku w Lionie na 6 i 2 miesiące więzienia, wywiezione na lat 10 do Kajenny.

— W dniu 1. Marca wszystkie litografowane korespondencje bądź w francuskim, bądź w niemieckim języku pisane, były zmuszone złożyć kaucyą 50,000 fr., tak jak dzienniki polityczne codziennie wychodzące. W skutek tego rozporządzenia mnóstwo przestało wychodzić korespondencyi litografowanych legitymistycznych i teraz trzy tylko wychodzą w języku francuskim: Correspondance Havas, Bulletin de Paris (własność panów Laffite i Magne) i korespondencya Lejoliveta. Pierwsze dwie korespondencje są bonapartystoskie, ostatnia konserwatywna.

— Opowiadają sobie jeszcze szczegóły o samobójstwie hr. Camerata. Udał się do komisyonera na placu giełdowym, z którym zostawał w sto-

sunkach, zażądał papieru i atramentu, w celu napisania listu, i w tylnym pokoju przyłożył sobie do skroni mały pistolet, którym się zastrzelił. Zdaje się, że uczucie jakiegoś honorowo-giellowego przyczyniło się do jego śmierci.

— W tych dniach odbędzie się w Paryżu wybór wielkiego rabina Francji. Wszyscy żydzi francuscy wystali deputowanych na ten wybór. Mówią, że pensya tego rabina będzie podwyższoną. Dotąd pobierał tylko 6—8000 fr.

— Były prefekt hr. Rudolf d'Ornano zamianowany szambelanem, jest krewnym Napoleona. Z powodu małżeństwa Ludwika Napoleona napisał wiersze na cześć żony cesarza i dowiódł, że daleko zręczniejszym jest wierszokletą, aniżeli urzędnikiem.

— Ze wszystkich demokratycznych dzienników, które w czasie zamachu stanu wychodziły, tylko pozostały cztery. *Siecle i la Presse* w Paryżu, *Journal de Rouen* i *le Progres* (Pas de Calais).

— Wychodzące od lat kilku korespondencye litografowane dziennikarskie, mają być podobnie jak dzienniki, pociągnięte do składania kaucyi 50,000 franków. Zdaje się, że w skutku tego, zmuszone będą przestać wychodzić.

Anglia.

Londyn, d. 5. Marca. — Na posiedzeniu izby wyższej dnia 4. t. m. wstaje lord Lyndhorst do zapowiedzianej dnia poprzedzającego interpelacji we względzie wychodźców. Naprzód powiada, że w Wiedniu i Austrii oburzenie największe panuje przeciw ludowi angielskiemu tak, iż oddział policyi przeznaczyc było trzeba do zasłaniania osoby i mieszkania posła angielskiego w Wiedniu przed znieważeniem, a powodem do tego jest, że Anglia wychodźcom przysługę daje, i na nadużywanie gościnności pozwoliła. Za granicą utrzymuje się mniemanie, że w Anglii nie ma środków wystarczających do ich ukarania, ale przecież tak nie jest, prawo siły dosyć posiada, aby winnych tej kategorii dosięgnąć. Cudzoziemcy żyjący pod opieką Anglii, uważani bywają jako poddani angielscy albo raczej jako poddani J. k. m. i podlegają tej samej karze jak krajowcy. Okoliczność ta, iż wdzięczność winną krajowi nadwzrężają, przestępstwo ich polityczne cięższemu czyniła i na karę surowszą narażała. Zamach na pokój państwa sąsiedniego jest zbrodnią przeciw prawu narodów, a prawo narodów tworzy, według zdania najznakomitszych sędziów angielskich, treść powszechnego i obywatelskiego prawa Anglii. Trudność jest tylko następująca: rzeczą jest niedostateczną, że przestępstwo jest światu w ogóle znane. Aby oskarżenie przed trybunały angielskie przypuszczone było, powinno przez dowód szczegółowy być popartem. Na przykład: proklamacye, które we Włoszech rozrzucone zostały i podpis Mazziniego noszą, i jak mówią z Londynu pochodzą, same z siebie nie są dowodem do oskarżania, tylko oskarżonemu udowodnić trzeba, że proklamacye owe za staraniem jego wydane i w Anglii wydane zostały. Tenże sam przypadek zachodzi z proklamacyą, którą jak powiadają, Koszut podpisał, we względzie której się wykazuje, że była przed dwoma czy trzema laty w Turcyi ułożoną, potem Mazziniemu przesłaną, przez Mazziniego trzeciej osobie wręczoną, a przez tę w kilku miejscach zmienioną i nakoniec w imieniu Koszuta wydrukowaną i ogłoszoną. Dokument taki nie jest dowodem żadnym. Przytem ludziom nieobeznanym z prawami angielskimi powiedzieć trzeba, że oskarżony we względzie zbrodni, jaką mu zarzucają, nie może być badany (tj. nie jest obowiązany do żadnej odpowiedzi, któraby go potępić mogła). Przytacza więc to jako uniewinienie, iż rząd ludzi tych dotąd jeszcze do odpowiedzialności nie pociągnął. Zarazem poczytuje za obowiązek konieczny rządu, aby się starał o nagromadzenie dowodów potrzebnych do przekonania tych ludzi; gdyż pozorna łagodność rządu angielskiego naprowadza właśnie zagranicę na domysł, że Anglia na postępowanie wydawców z obojętnością albo nawet z zadowoleniem patrzy. Nie może nic być mylniejszem jak twierdzenie takie. Ale nie dosyć też jest, państwom zagranicznym powiedzieć: «sądy nasze stoją dla was otworem, dostawcie dowody potrzebne, a zbrodniarzy ukarzymy». Owszem powinnością jest rządu angielskiego, w przypadkach, które widocznie nie tylko obce ale i angielskie państwo dotyczą, początek zrobić, i śledztwo sądowe w imieniu swoim wytoczyć, (słuchajcie!) zwłaszcza, że posiada środki do uzyskania dowodów wymaganych, jakich państwo zagraniczne posiadać nie może (słuchajcie! słuchajcie!). Zapytuje więc, czy jakkolwiek korespondencya dyplomatyczna w tym nader ważnym przedmiocie pomiędzy Anglią a Austrią lub innym rządem nastąpiła. (Słuchajcie! słuchajcie!) — Lord Aberdeen musi oświadczyć, że istotnie korespondencye dyplomatyczne w kwestyi wychodźców nawzajem przesyłane były, ale że ani rząd austriacki ani inny europejski żadnych żądań nie zrobił. Nie zaprzecza, lecz chętnie przyznaje, że oburzenie niemałe i drażliwość z powodu wychodźców nie tylko w Wiedniu ale i w innych częściach Europy panuje; i dodać jeszcze trzeba, że usposobienie to rządów także w większej części ludy krajów owych podziela. (Słuchajcie! słuchajcie!) Dalej przyznać też musi, że usposobienie to nie jest nienaturalnem, gdyż, lubo mylnie, pewne krwawe gwałty czasów najnowszych z pobytom wychodźców w Anglii za zostające w styczności uważają. Rząd nie myśli o zaprojektowaniu prawa nowego przeciw naruszeniom prawa narodów, gdyż jak lord obeznany z prawami uwagę słuszną uczynił, takowe byłoby zbyt ciężnem. Pomiedzy gwałtami owymi rozumie on nie tylko zamach haniebny na życie władzy, który jest nadzieją kraju swego, ale także wybuch w Medyolanie, gdzie kilku zdesperowanych na strażę pojeżdżących napadło. Ludzie tacy mogą się nazywać patriotami, ale w rzeczywistości są jedynie zakapturzonymi mordercami. (Słuchajcie! słuchajcie!) Zresztą mniema, że pełnomocnictwo rządu na przeciw wychodźcom byłoby szkodliwem dla pokoju i spokojności Anglii; gdyż albowy zastósowanie prawa takiego, jak żądane, poruczone zostało zdaniu dowolnemu rządu angielskiego i to prowadziłoby do różnicy zdań pomiędzy państwem skarżącym a Anglią; albowy też przyjęto, że Anglia każde zażalenie z zewnątrz ma uwzględnić, a to byłoby stanem poniżenia. (Słuchajcie! słuchajcie!) Co się zaś dotyczy inicjatywy w nadaniu znaczenia prawu powszechnemu Anglii, sprawa mu zadowolenie, iż oświadczyć może, że

rząd angielski zdecydował się już (słuchajcie!) na przyszłość w przypadkach, powód słuszny do skargi dających, i proces prawny możebnym czyniących, wytoczyć śledztwo sądowe sam i w swoim własnym imieniu (słuchajcie!); i że mocarstwa obce o postanowieniu tem już zawiadomione zostały. (Słuchajcie! słuchajcie!) — Lord Brougham zgadza się na zdania mówców poprzednich, że nawet paszkwile na monarchów obcych podług prawa powszechnego ukarane być mogą; tylko nie trzeba zapominać, że procesa zbyt skwapliwie a zbyt bezskutecznie wytaczane, skarżącemu więcej szkodzić aniżeli dopomóc mogą. W imieniu ludu angielskiego protestuje przeciw podejrzeniu jakoby lud angielski sympatyzował z usposobieniami owymi, z których uczynki haniebne w Medyolanie i Wiedniu wypłynęły. Alien Bill mógłby wychodzić jedynie do Ameryki wypędzić. Cóżby na tem zyskano? Spiski naprzeciw tronom kontynentalnym mogłyby z tamtej strony oceanu jak z tej być knowane; skutek tylkoby się o dniecie dni przedłużył. Lord kanclerz zgadza się w ogólności z lordem Lyndhurst a w szczególności z lordem Truro. Żadne śledztwo wykryć nie zdoła, co nie jest w rzeczywistości. Bardzo wiele proklamacyi rewolucyjnych i pamfletów na stałym lądzie ma podpis z Londynu, aby podejrzenie policyi na ślad mylny sprowadzić, i tenże sam stosunek zachodzi z spiskami, z których zaledwie dziesiąty w Anglii jest ukartowany.

Times mniema, iż mowa lorda Aberdeena miana wczoraj w izbie wyższej we względzie wychodźców, powinna zaspokoić wszystkie dwory zagraniczne, które wolność wychodźcom udzielona w Anglii obrażać mogła. Dalej mówi: «winni jednak jesteście, oświadczyć, że rząd francuski postanowił, niebrać udziału czynnego w tej kwestyi, a jak powiadają, cesarz francuski uczuł się wyraźnie do postanowienia tego spowodowanym, gdyż pamięta o gościnności, jakiej sam jako wychodźca w Anglii doznawał, i ponieważ wysoko ceni uprzejmość, z jaką rząd J. k. m. wstąpienie jego na tron uznał». *Times* obraca się potem z dość wielką cierpliwością przeciw jednej części prasy niemieckiej. «Niemyślimy odpowiadać na złorzeczenia nierozsądne, jakich znaczna część prasy niemieckiej rządowej przeciw instytucjom naszym, przeciw polityce naszej i społeczeństwu nieszczerzyła. Jakiegokolwiek bądź mogą być powody tych płodów nieprzyjaznych, niemialy jednak zaszczytu, być upowszechnionymi w tym kraju, i niezasługują też na ten zaszczyt. Ale mimo tego, że bez skutku na nas samych pozostały, zaczepki te na jedyny naród Europy, którego postrach rewolucyi niedotknął i swęj wolności dawniej w zupełności używa, wprowadziły aż do pewnego stopnia w błąd opinią publiczną jednego ludu, który naszych stosunków społecznych nie zna, a w swoich sobie przykrzy. W porównaniu mało nam na tem zależeć może, jakie nam nadzwyczajne błędy łatwe do uwiedzenia lud niemiecki zarzuca, dopóki tylko rząd angielski swoje serdeczne stosunki przyjaźni z Rosją i Francją utrzymuje. Dyplomaci niemieccy zaś powinni rozważyć, czy, stojąc w pośrodku pomiędzy siłami przeważnemi państw wschodnich i zachodnich wedle przykazań rozsądku i zdrowej polityki postępują, kiedy podporę osłabiają, jaką częstokroć w związku swoim z Anglią znajdowali. — Aby rzecz tę od razu wyjaśnić, oto w wielu okolicach stałego ładu utrzymują i wierzą, że nam to sprawia przyjemność utrzymywać zbiór wychodźców, aby ich w chwili dogodnej w jakimś miejscu stałego ładu dla rozdmuchania niespokojności lub popełniania mordów wysadzić, wierząc, że ich szlachta angielska żywi, aby służyli za narzędzia jej skłonności burzących, co więcej, że każda od Konstantynopola aż do Lizbony spełniona zbrodnia temu czartowskiemu zgromadzeniu przypisana być winna, które wciąż w Londynie ma swoje siedzisko, aby temi spiskami tajemniczymi i rozruchami krwawymi kierować. .... Jeżeli tak jest istotnie, komuż za te stosunki wdzięczność winniśmy? W którymże kraju zgraja ta morderców i podpalaczy zrodzoną została? Któż ich utworzył, wypielęgnował i do zbrodni napędził? (*Times* mniema, że to wszystko jest winą i nieszczęściem innych państw, a nie Anglii).... Lubo wychodźców tych u siebie utrzymujemy, to jednakże dla ludu angielskiego nie jest więcej obcem, jak zdania i zwyczaje tego tłumu gości nieproszonych. Czy dziennikarze zagraniczni którzy na obecność własnych ziomeków swoich, przez prawo z domu wygnanych, w Anglii się użalają, mniemają, że życie wychodźcy w kraju tym może być godne zazdrości? Niechajby się w tym względzie uwodzić nie dali! Nieszczęśliwa klasa ta stworzeń żyje powiększej części w brudnej nędzy, pożywa chleb obcych ludzi, jeżeli jeszcze jaki dostaje, nie jako pogrążona pod wałami burzliwemi tej stolicy olbrzymiej, bez sympatyj ze strony ludu, pomiędzy którym żyje, ogołocona z wszystkiego, coby jej próżności albo dumie pochlebiać mogło. Karą ich jest wygnanie pod najdokuczliwszą postacią; jednakże wygnanie to udziela im bezpieczeństwa i wolność osobistą, dla tego oni ją jako dobrodziejstwo przyjmują. Ale obecność tych agitatorów niebezpiecznych, mówią, jest ciągle ponętą do rewolucyi na stałym lądzie. Przecież dziennika tego nikt o predylekcyę dla Koszuta i Mazziniego nie będzie mógł obwiniać; lecz przy miernem zastanowieniu się dostrzedz można, że osoby te zapewne daleko mniej są szkodliwe tutaj, aniżeli gdzieindziej, i że jeżeli na seryo zajęte są, gdziekolwiek nieszczęścia narobić, najpierwsze, co czynią, jest to, że Anglią opuszczają. Powstanie najnowsze w Medyolanie jest jasnym dowodem twierdzenia tego. Mazzini wyjechał z Anglii 2. czy 3. Stycznia, i jak się dowiadujemy uczynił to dla tego, gdyż związkowi jego na stałym lądzie wystawiali mu, że nie rozpocząć nie można, dopóki on będzie w Anglii. W czasie owym plan do powstania nie był jeszcze zupełnie gotowym. Oddalił się on z Anglii, aby go wypracować... Dla zapobieżenia nieszczęściu takowemu, powinnyby rządy obce na to nalegać, aby Anglia wychodźców u siebie zatrzymała, nie zaś, aby ich wyganiała. Gdzieindziej mająż równie tak mało wpływu? W Turcyi robią ich baszami i stawiają na czele armii. W Stanach zjednoczonych ośmielają ich przez sympatyje ludu, przez składki pieniężne, a nawet przez wsparcie rządowe. W Anglii może w skrytości są szkodliwymi; ale pogardzeni, bezsilni i na prześladowanie ze strony władz wystawieni, jeżeli obowiązek najwyższy, szacunek dla praw krajowy przekroczyć. Ton wczorajszego posiedzenia w izbie wyższej, stoi w końcu, jest odpowiedzią dostateczną

na wszelkie skargi. Anglia potrafi praw swoich przestrzegać, ale też poważanie u całego świata sobie zjednać.

Austria.

Wiedeń, d. 4. Marca. — Składki na budowę kościoła doszły sumy 134,123 złr. Z znaczniejszych ofiar są prócz tych które już wymieniono: hr. Münch-Bellinghausen, Mikołaj hr. Esterbazy, hr. Schönborn-Buchheim, hr. Buol-Schauenstein minister, hr. Taaffe prezes najw. izby sądowej, opat w Molk po 1000 złr. bank austr. 10,000, ks. Batthyany 5000, arcyb. wiedeński 5000, handel Biederman i sp. 2000, książę Modeny 6000 złr.

— W dniu 14. Lutego powieszono w Munkaczu za wyrokiem wojennym Iwana Czekana urlopnika i Jacka Szaukę wolarza za rozbój. W dniu 18. t. m. rozstrzelano za wyrokiem sądu wojennego w Banacie za rabunek Daniela Russ i Teodora Treille zagrodników.

— Kasyno słowiańskie w Tryeście ofiarowało złr. 8000 na wsparcie Czarnogórców i Grahowian szukających schronienia w Austrii.

— W d. 25. Lutego powieszono w Nitze za rozbój Mojżesza Lwa, a w dniu 22. w Munkaczu za też samą zbrodnię Józefa Abrahama, obu izraelitów.

— Odpowiedzialny redaktor pisma Il. Crepuscolo, który już we Wrześniu r. z. otrzymał był ostrzeżenie z powodu artykułów ubliżających państwu zagranicznemu, powtórnie piśmienne otrzymał teraz ostrzeżenie.

— Kor. austr. pisze: Wichrzyciele zamierzili sobie rozszerzać w ostatnich dniach w Medyolanie mylnie i niepokojące wieści. Obwieszczenie naczelnego generała hr. Gyulai z d. 23. Lutego przypomina mieszkającym, że rozsiewacze tak mylnych wiadomości, na zasadzie odczyty hr. Radtzkiego z d. 10. Marca 1849 roku ulegną postępowaniu sądu wojennego.

— Sąd doraźny ambulansowy skazał w Szołnoku pastucha jednego za ułatwienie ucieczki znanemu rozbójnikowi, na powieszenie.

Kronika miejscowa.

Poznań, dn. 12. Marca. — W nocy z czwartku na piątek aresztowano tu trzech złodziei podejrzanych o skradzione 18,000 tal. panu Nowackiemu. Listy zastawne wraz z kuponami znaleziono już wprzód w jednym domu na garbarach pod złotą kulą, tylko 400 tal. jeszcze się nie dorachowano.

— Król. rejencya naznacza 30 tal. nagrody temu, kto odkryje zabójcę Bernarda Obsta z Georysdorf pod Międzyrzyczem, właściciela sołectwa, który wyszedłszy do boru gminnego, został w nim zamordowany jak się zdaje przez człowieka, który kradł drzewo.

GALERIA KAWALERÓW DO WZIECIA.

(Dziennik warszawski.)

(Ciąg dalszy.)

Jego stałe dochody wystarczały zaledwie na papierosy — niestale, ale te trudnoby oznaczyć z dokładnością, zależały one mniej więcej od zręcznego ściągnięcia czegoś z ojcowskiego inwentarza, co by żydki na wartość pieniężną obliczyli. Ale też za to, może i za owo rodzice pozbyli się go z domu — prawie wypędzili.

Opuściwszy gniazdo rodzicielskie, kandydat na białamutę pojmuje zwykle wolność kawalerską, przez swobodne zawieranie przymierza ducha z ciałem w każdym czasie, co mu nawet sprowadza w dom pokrótce małe korzyści, jak np. czapczki włóczkową robotą, pantofelki na kanwie złotem haftowane, sakiewki z perelkami ozdobione jego cyfrą i co może serce czule ofiarować poczynającemu. To też w 25 roku życia już taki objawiać zaczyna początki chimerycznych dla kobiet skłonności; a w 30, należycie jest od nich zepsuty. Dosyć mu przecie wykochać się w trzech po kolei, aby potem zapragnął kochać się w trzech innych jednocześnie, lub tylko wszystkim pozawracać głowy.

Odtąd nawet innego celu życia nie ma, tylko zajmować się kobietą — a z którą bądź mówić mu się zdarzy, choćby słówko, już ją nazywa z nalogu kochanką. Jego serce a bardziej jeszcze głowa, ustawicznie nie próżnują: jeżeli jedną kobietę porzuca dla drugiej, to dla tego i pierwszą tak samo jeszcze ceni jak i drugą.

On nawet cały ród kobiet jednako traktuje, bez względu na wiek, wdzięki i znaczenie — wszystkie powiada, są dla niego żeńskiego rodzaju. Dla tego idąc ulicą gdy spotka wracając ze spaceru dwie małe pupile w kamaszkach, staje na przeciw nich z bystrą miną, tak dobrze jak przed dorosłymi, czelnie uśmiecha im się w oczy i prawie na głos mówi: Mile sobie pupeczki; no, no niechże jeszcze rosną! Widzicie że to tak prawie jakby mówił o swojej własności.

Jeśli by jeszcze za niemi szła mama, niezawodnie czeka ją toż samo spojrzenie, bardziej tylko nastrojona mina i coś w uśmiechu znaczącego, jakby mówił: A i mamunia jest sobie niczego!

A niechby jeszcze zobaczył za mamą służącą, to i jego afektacja w porządku przejdzie aż na numer trzeci i zawoła: A to mi dopiero dziewczucha, aż!... aż!... i pogrozi jej palcem na nosie, djabeł wie za co. Ale to są jego takie nalogowe do kobiet karesy, które machinalnie i bez zamiarów wykonywa.

Tak samo nie daruje żadnej, żeby jej nie spojrzał pod rondo kapełusza, i nie obejrzał się za którą, zwłaszcza gdy błoto na ulicach, uczyni nasze damy szcudrobliszemi jak zawsze.

Dziwna jednak dla czego białamut, jako mężczyzna z tak rozległymi pretensjami, najmniej stara się kobietom podobać. Często jeszcze nie dojdzie lat 30, a już w ubiorze jego nie znajdzie ładu i przyzwoitości, co by mu pewno posłużyło w szczęściu. Jakies cyniczne zaniedbanie przebija się także w jego ułożeniu, nawet w fizynomii — ale nie inaczej jest nawet w jego myślach. Całą jego kokieteryą obok kobiety, jest muskać sobie faworyty, ujmować się pod boki, rozdymać policzki, i głowę zadzierać do góry, jakby na nieś hulański kaszkiel leżał.

Prawdziwy białamut uważa wszystkich mężczyzn tylko za pocieszy-

cieli ziemskich, za wykonawców przeznaczenia bożego, jakby heroldów natury w losach każdej kobiety; dla tego sądzi jeszcze że i mężczyznom sprawia tem przyjemność, rozpowiadając cudowne anegdotki o szczęściu, jakie w komentarzach jego romansu zapisane są jako nadzwyczajne. (Dokończenie nastąpi.)

Wiadomości handlowe.

Berlin, d. 11. Marca. — Pszenica 62—67 tal. Żyto 45½—48½ tal. Jęczmień 37—39 tal. Owies 26½—28½ tal. Groch 52—55 tal. Rzep zimowy 79—78 tal. Rzepik zimowy 78—77 tal. Rzepik latowy 66—65 tal. Siemie lniane 66—65. Olej rzepiowy 10½ tal., siemienny 11½—11½ tal. Okowita bez beczki 22½ tal.

Szczecin, 11. Marca. — Pszenica bez pokupu. Żyto na wiosnę 44 tal. Olej rzepiowy na Marzec-Kwiecień 10½. Okowita 17.

Gdańsk, 10. Marca. — Handel zbożowy w Anglii żadnej w upływnym tygodniu nie uległ zmianie. Czas śnieżny i dżczysty pogorszył kondycję krajowej pszenicy tak dalece, że wystawione na targu poniedziałkowym próbki 1 szyling na kwarterze taniej sprzedawano. — Na zagraniczne zboże po dawnych cenach odbył był ograniczony, a targ zamknął się pod wrażeniem wiadomości o przybyciu do południowych brzegów Anglii licznych okrętów z pszenicą, z rozmaitych morza Czarnego, Azowskiego i Śródziemnego portów.

Ze wszystkich stron ponawiają się skargi, że zasiewy ozime, w jesieni dla deszczów, a w Lutym dla śniegów i mrozów dokonane być nie mogły. Zamknięciu jednak spekulacji należy przypisać, że tak groźny stan rzeczy żadnego na targi nie wywiera wpływu.

W ciągu tygodniu dostawiono do Londynu:

	pszenicy.	jęczm.	owosa.	bob. i groch.	siem. ln. i rzep.	cet. maki.
z kraju	7324.	6928.	24,359.	2174.	"	30,032.
z zagr.	800.	"	629.	23.	"	35,726.

Targi prowincyjne tudzież szkockie i irlandzkie były bez życia lecz bez zniżenia.

Tenże stan rzeczy odbił się na postawy kontynentalne placu, spekulacja wszędzie zawieszona, a obrót transakcyi w potrzeby codzienniej konsumpcyi zamknięty.

Na naszym placu dowozy kolejną żelazną były mniej znaczne, lecz odbył trudny w obec nie ożywiających wiadomości w Anglii. — Na ostatnią wiosenną skontaktowano tylko 1800 i 1200 szefli z wagą 91 funt. po 2 tal. 15 sgr. i 2 tal. 16 sgr. 8 fen. szefel, ziarno to pochodzi z prowincyi pruskich.

Za bardzo piękną partycję dostawy lądowej zapłacono 2 tal. 26 sgr. 8 fen.; ale że na targu i gatunki i kondycja były rozmaite, więc stósownie do wagi tudzież koloru od 2 tal. 13 sgr. 4 fen. do 2 tal. 23 sgr 4 fen, za szefel zmieniały się.

Sanna wyborna utrzymuje się; co noc przymrozki a około południa pod wpływem słońca odwilż. Lody na wodach gdańskich grube i mocne.

Kursa zamian. — Londyn, 3. Marca. 202. Hamburg 45½. Amsterdam 102. Warszawa 99 bez transakcyi. Makowski Kendzior & Comp.

(Du Barry Revalenta Arabica).

Nędza, złudzenie, nieskończone wydatki za leczenie się bezskuteczne, zostały teraz szczęśliwie usunięte przez używanie Revalenty arabskiej pana Du Barry, która przez przyjemny i naturalny skutek na organizm choroby chroniczne i osłabiające znosi, a niemoc i ból siłą i zdrowiem zastępuje. Orszak tych, którym ona rzeskosć życia wróciła, obejmuje w sobie osoby wszelkich klas społecznych i zatrudnień, i jest dowodem, że wdzięczność rozrzucająca powszechniejszą jest, aniżeli cynicy sobie wystawiają, kiedy aż do pięćdziesięciu tysięcy ludzi znajdujemy, którzy w ten sposób uratowani, publicznie uczucia swoje za dobrodziejstwa otrzymane wyrażają. Par i ksiądz, adwokat i lekarz, oficer wojska morskiego i lądowego, kupiec, bankier a nawet biedny rzemieślnik, połączyli się w tym jednogodnym i nieporównywanym świadectwie. Wyznania ich oddychają tym samym duchem, który doniesienie pana Evans Pepperell charakteryzuje, który list swój słowy następującymi zaczyna: — »przez wiele lat cierpiełem na niestrawność, ostrość soków, palenie zgagi, obstrukcyę i drażliwość nerwów w stopniu takim, iż niezdolny byłem, stać na nogach w pokoju albo wychodzić, gdyż mię wciąż bojaźń nieodgadniona przejmowała; przymtem miewałem napady rozmaite, w których niemal po półgodziny bez zmysłów pozostawałem. Przywołałem trzech znakomych lekarzy do rady i przez dość długi czas przepisów ich słuchałem, lecz pod wpływem ich cierpienia moje tylko się wzmagaly. Wasza wyborna mąka sprawiła, mam się za szczęśliwego, iż to powiedzieć mogę, zmianę bezpośrednią do poprawy, i po dwutygodniowym jej używaniu jestem wcale inną istotą, z odznaczającym się apetytem, czystym językiem, wolny od ostrości i zgagi, regularny w moich funkcjach, i z dniem każdym siłą więcej nabieram. Nerwy moje wcale nie są już drażliwe i używam snu orzeźwiającego. Pełen wdzięczności za tak szczęśliwą zmianę pozostaję i t. d. Evans Pepperell.« Inny pan, który podobnie jak wielu innych, do pana Du Barry odnosi się i oświadcza z wdzięcznością: »przekonałem się o skuteczności W Pana maki jako środka wybornego przeciw łamaniu w stawach«. Damy wyrażają również treściwe swoje zeznania. I tak M. Telland składa dzięki swoje za uzdrowienie z obstrukcyi i niestrawności, na które przez wiele lat chorowała. Panna M. uważa mąkę pana Du Barry jako nieocenione pożywienie dla chorych, jest bowiem nader pożywną, wzmacniającą i pokrzepiającą, i sprawia jej przyjemność, że ją przyjaciółkom swoim polecić może. Czego chorzy najwięcej pragną, oto owę pewność, że środek im zalecony zdolny jest, do przywrócenia im zdrowia; że niebędą potrzebowali znosić na nowo doświadczeń gorzkich i następującego potem rozczarowania (jak to zazwyczaj tak często się zdarzało. Pewność tę mają teraz, i niema w tém żadnej przesady, jeżeli zaufanie nasze wypowimy, że to będzie wróżbą wiadomości radosnych dla milionów. We względzie szczegółów dalszych odsyłamy czytelników naszych do obwieszczenia p. Du Barry w dzisiejszym numerze naszym.

4

DU BARRY

mąka przywracająca zdrowie i siłę,
dla
chorych wszelkiego wieku i dzieci słabych.

REVALENTA ARABICA,

mąka przyjemna na śniadanie i wieczór

odkryta, wyłącznie chodowana i wprowadzona przez

BARRY DU BARRY I SPÓŁ., 77. REGENT STREET, LONDON

właściciela państw Revalenta, i maszyny patentowanej, która jedynie Revalentę, jaką jest i jaką być powinna, dokładnie wyrabia i siłę jej uzdrawiającą rozwija.

Ukaz J. Ces. Mości Cesarza Wszech Rosyjski.

Konsulat generalny rosyjski w Londynie, d. 2. Grudnia 1847.

Konsul generalny odebrał od J. C. M. polecenie, aby panów Du Barry i spół. zawiadomił, że Revalenta Arabica za pozwoleniem najwyższemu do ministerstwa pałac cesarskiego przesłana została.

Z dziennika „Morning Chronicle”.

Do obowiązków najprzyjemniejszych dziennikarza należy, donieść czytelnikom swoim o odkryciu nowym, które dla ludzkości tak pożytecznym się wydaje, dla tego też czytelników naszych prosimy, aby całą uwagę swoją na produkt zwany Revalenta Arabica panów du Barry i spółki zwrócili, mąkę, która z korzenia pewnej rośliny arabskiej, wielce podobnej do naszego powoju wonnego, wyrabiana bywa. Głównymi przysmami Revalenty jest pożywność i siła lecząca, a zaświadczenia nader szanownych i sławnych mężów dowodzą, że w chorobach następujących wszelkie znane dotąd środki lekarskie o wiele przewyższa i aby czytelników naszych zbytecznie nie nużyć, przypominamy tylko słabości następujące: niestrawność, obstrukcja, ostrość soków, kurecze, spazmy, zawrót, zgaga, dyarria, słabość nerwów, choroba żółciowa, cierpienia wątroby i nerek, wzdęcie, ściganie, bicie serca, nerwowy ból głowy, głuchowatość, szum w głowie i uszach, ból w każdej części ciała, chroniczne zapalenie i jęczmień żołądka, wyrzuty skórny, skorbut, febra, skroful, suchoty, puchlina wodna, łamanie w stawach, mdłości i wymioty w czasie ciężarności, posępnosć, spleen, ogólne osłabienie ciała, sparalizowanie członków, kaszel, bezsenność, mimowolne zaczerwienienie się, brak pamięci, wycieńczenie, melankolia, lękliwość, zobojętnienie, popęd do samobójstwa itd. Nie znają dotąd dla dzieci i słabych, chorowitych osób środka lepszego i skuteczniejszego, zwłaszcza, że nigdy kwasu w żołądku nie tworzy; rano i wieczorem używana, przywraca funkcje naturalne jakoteż strawność, i najslabszemu nową, dotąd nieznaną siłę nadaje.

Szanowne osoby następujące, które Revalencie arabskiej wyłącznie zdrowie swoje zawdzięczają, kiedy wszelkie środki lekarskie bez skutku pozostały i wszelka nadzieja przywrócenia zdrowia znikła zdawała się, nadesłali panom Du Barry i spół. poświadczenia: Wielm. hr. Stuart z Decies, Dromona, Cappoquin, hrabstwa Waterford w Irlandyi, uleczoney z długoletniej niestrawności, generałmajor Thomas King, chorujący na osłabienie nerwów, niestrawność, stwardnienie żołądka itd.; przewielebny arcydziekan Alex. Stuart z Ross, hrabstwa Waterford, wyleczony z trzyletniego nadzwyczajnego osłabienia nerwów, bezsenności, bólu w szyi i lewej ręce; kapitan Parker z Bingham, chorujący na 27 letnią niestrawność z wszelkimi skutkami nerwowymi: kapitan Andrew; kapitan Edwards; p. William Hunt; adwokat w Cambridge, na 60 letni paraliż i wyrzuty skórny; kapitan Allen w Londynie, wyleczenie pewnej młodej damy z wielkiej choroby; p. Charles Kerr; pleban, wyleczony z dolegliwości brzucha; Thomaz Minster z Leeds, 5 letnie osłabienie nerwów, połączone z pazmami i codziennymi wymiotami; Dr. Ure i Dr. Harvey z Londynu; p. James Shorland, chirurg 96 pułku, leczący się na wodną puchlinę; p. James Porter z Perth, 13 letni kaszel i ogólne osłabienie ciała; p. Thomas Woodhouse, Bromley, wyleczenie damy pewnej z obstrukcji i mdłości w czasie ciąży; p. Andrew Fraser, Haddington, wyleczony z 20 letniej choroby na wątrobę; p. Samuel Laxton, Leicester, wyleczony z 2 letniej dyarii; p. W. R. Reeves, Pool Anthony, Tiverton, wyzdrowiał z 25 letniej drażliwości nerwowej, niestrawności i obstrukcji z bezsennością i całkowitem osłabieniem ciała; p. William Martin, Cork, o uzdrowieniu 8 letniego dziewczęcia z codziennych wymiotów; p. Ryszard Willoughby, Londyn, wyleczony z choroby żółciowej; p. J. W. Flavell, pleban z Ridlington, Norfolk, donosi o wyzdrowieniu służącego swojej z 8 letnich okropnych cierpień niestrawności, osłabienia nerwów i ciała, pospół z kurezami, spazmami, codziennymi wymiotami i dolegliwościami dolnej części żołądka; p. S. Barlow, Darlington, leczyl się na 20 letnią niestrawność, dolegliwości żołądka, wzdęcie i drażliwość; pani Maria Jolly Wortham, Norfolk, wyleczona z 50 letnich nie do opisania cierpień na niestrawność, nerwy, dychawiczość, kaszel, wzdęcie, spazmy, kurecze, mdłości i wymioty; panna Elżbieta Jacob z parochii Nazing, Waltham Cross, wyleczona z cierpień nerwowych, niestrawności i wyrzutu skórno; panna Elżbieta Yeoman, Gateacre pod Liverpoolem, wyleczona z 10 letniej niestrawności i histeryi; p. Józef Walters, Oldbury pod Birmingham, uleczoney z zapalenia piersi, i 50,000 innych dobrze znanych i szanownych osób przesłało panom Barry du Barry i spół. 77 Regent St. w Londynie, swe najczulsze podziękowanie za ich uzdrowienie, i ten wyborny środek lekarski jest powszechnie tak wysoko ceniony, że żadnego zalecenia z strony naszej nie potrzebuje.

Główny redaktor.

Z świadectw krajowych podajemy tutaj szczególnie Pana Radcy medycyńskiego Dra Wurzer z Bonn, które brzmi jak następuje:

REVALENTA ARABICA

Ta lekka jak równie smaczna mąka, jest jednym z najdoskonalszych pożywnych i osłaniających środków, i zastępuje w wielu przypadkach wszystkie inne lekarstwa. Ponieważ jest ona zarazem bardzo łatwa do strawienia (ma bowiem pierwszeństwo przed wielu innymi środkami kłelistami i osłaniającymi) bywa też używana z największym skutkiem przy wszystkich rozvolnieniach i biegunkach, w chorobach naczyń wyrabiających i przepuszczających nrynę, w chorobach nerwowych i t. d., w cierpieniach na kamień, przy zapalnych lub kurezowych chorobach cewki moczowej, które pojawiają się często przy używaniu fermentujących trunków, szczególnie młodego piwa, przy kurezowych ścisnieniach nerek i pęcherza, hemoroidach pęcherzowych i t. d. Z najdoskonalszym skutkiem używa się także tego prawdziwie nieoszacowanego środka, nie tylko na ból gardła i piersi, aby uśmierzyć w tychże drażnienie i boleści, ale też w suchotach płucowych i gardłowych, gdzie obok swych pożywnych własności, działa równocześnie przeciw nieczuściemu kaszlowi, i nietylko bynajmniej prawdziwie, można wyrzec z pewnością, że Revalenta Arabica początkowe trawiające choroby i suchoty wyleczyć może.

Bonn, dnia 19. Lipca 1852.

(L. S.) podp. Dr. Rud. Wurzer,
landgrafski heski radca medycyński, praktyczny lekarz w Bonn
i członek wielu towarzystw uczonych.

Certyfikat Pana Białoskórskiego, komis. policyi w Wrocławiu.

Upraszam uprzejmie o spieszne przysłanie mi za dołączone 9 Tal. 15 sgr. jeszcze 12 funtów PP. du Barry Revalenta Arabica. Środek ten okazał mi najwymienitszy skutek, i błogosławie godzinę, w której się o tymże dowiedziałem.

Z uszanowaniem, Białoskórski, król. komissarz policyi w Wrocławiu.

Bern, dnia 20. Sierpnia 1852.

Pani H. v. B. chora na suchoty, niemawszy żadnej nadziei wyzdrowienia, zażyła podług przepisu swego lekarza Revalenta Arabica. W skutek tego przysła do sił, tak, iż wszyscy jej znajomi zdumieili. Chwila rozwiązania, którego podług opinii lekarza swego przetrzymać nie miała, przeminęła bez niebezpieczeństwa i trudności, i jej mąż nie może dosyć wychwalić tego wymienitego środka, za pomocą którego jego żona i dziecko żyją. — Pan A. Bollinger, Junkerstr. Nr. 200 w Bern odpowie chętnie na bliższe zapytanie pod względem tej kuracji.

Grandson, Suisse, dnia 9. Września 1852.

Od dwóch lat cierpiałem na niestrawność i okropne boleści żołądka, byłem najniezwyklejszym człowiekiem, miałem wstręt do towarzystw i czułem niezdolność do pracy oraz słabość mózgu. — Po trzech dniach używania Revalenta Arabica, doznałem najszybszych skutków tego doskonałego lekarstwa, i po upływie 8 dni pozbyłem się boleści; obecnie czuję się być tyle wzmocnionym, iż jak dawniej uznawałem cierpienia moje za niewyleczalne, tak teraz jestem pewien, iż wkrótce wyzdrowieję. Nie mogę się dosyć wysłowić, aby Panom niewyrazić mojego zadowolenia i wdzięczności.

Jules Duvoisin, notaryusz.

Wezel, d. 17. Listopada 1852.

Liczne dowody skutecznych działań PP. du Barry Revalenta Arabica, spowodowały mnie do użycia tegoż środka przeciw kaszlowi kurczowemu, a doznawszy dobrego skutku, powziąłem pełno zaufania do takowego.

Christian Herrmann.

Zellerfeld nad Harz.

Za przybraniem doskonałego lekarza, radcy medycyńskiego i fizyka miejskiego Dra Brockmann w miejscu, użycia została w skutek ogłoszenia PP. du Barry Revalenta Arabica, z dobrym skutkiem, przez moją córeczkę 15 miesięcy mającą, która skłonność do skroful okazała, dla tego środek ten tak umnie jako i u wspomnianego lekarza wzbudził żywy udział. — C. Henke.

Rozbiór sławnego Profesora chemii i analitycznego chemika Dra Andrew Ure.

Londyn, Nr. 24. Bloomsbury, Square.

Zaświadczam, iż PP. du Barry Revalenta Arabica chemicznie rozczepiona, jest czystą mąką roślinną, zupełnie zdrową, łatwą do strawienia, działającą skutecznie na żołądek, i jest pomocną przeciw niestrawności, obstrukcji, i nerwowym skutkom z tychże wynikającym.

Andrew Ure. D. M. etc.

Dr. Harvey poleca PP. du Barry & Comp. — Mło jest Drowi Harvey polecić jak najlepiej Revalenta; działała ona nader prędko i skutecznie w wielu napadach dyarii etc., jakoteż przeciw obstrukcji i nerwowym skutkom z tychże.

Londyn, d. 1. Sierpnia 1849.

Ceny Revalenta Arabica.

W puszkach cynowych opatrzone pieczęcią du Barry & Comp. w braku tężce nie może być prawdziwą.

1 funt. brutto	1 Tal.	5 sgr.	Gatunek najprzedniejszy:		
2 funt. „	1 —	27 —	5 funt. brutto	9 Tal.	15 sgr.
5 funt. „	4 —	20 —	10 funt. „	16 —	—
12 funt. „	9 —	15 —			

Każda puszka opatrzona jest przepisem do używania, wskazującym reguły do zachowania diety dla pacjentów.

Skład PP. Barry du Barry & Comp. na stałym lądzie:

w Berlinie PP. Felix & Comp. Nadworni liveranci.	w Krakowie Pan Karól Herrmann.
— Bremie Pan B. H. Mardfeldt, Langestr. 23.	— Gracu Pan J. Purgleitner.
— Wrocławiu PP. W. Heinrich & Comp., Schubrücke Nr. 54 i S. G. Schwartz.	— Hamburgu Pan L. S. Bickel, 14. Bergstrasse.
— Brieg nad Elbą Pan A. Heisse.	— Havelberg Pan Wilhelm Bontiu.
— Brunn Pan Jos Kurner.	— Peszcie Pan Fryderyk Kochmeister.
— Frankfurcie n. M. Pan Jan A. Simeons.	— Poznaniu P. Ludwik Jan Meyer, Nowa ulica.
	— Presburgu Pan Jan Fischer.
	— Wiedniu P. Franciszek Wilhelm

Agencji jakoteż i komissanci procentowi zechcą się wprost do PP. Barry et Cp. w frankowanych listach zgłosić.

Dla prowincyi Poznańskiej poleciłmy pod dniem dzisiejszym główną Agenturę Panu Ludwikowi Janowi Meyer przy ulicy Nowej, który także i na prowincyi ustanowi chętnie pod-agentów, skoro się takowi do niego o zasiągnięcie bliższych warunków franco zgłoszą.

Londyn, dnia 11. Lutego 1853.

BARRY DU BARRY & Comp. 77. Regent Street.

(Dodatek.)

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Poznaniu.

Wydział I. dla spraw cywilnych.

Poznań, dnia 13. Lipca 1852.

Grunt w Poznaniu na starém mieście pod Nr. 302. (przy Wronieckiej ulicy Nr. 8.) położony, do Sekretarza prywatnego Fryderyka Wilhelma Plagwitz i tegoż małżonki Joanny Karoliny z Bürgerów należący, oszacowany na 7288 Tal. 3 sgr. 10 fen. wedle taxy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym w Registraturze, ma być dnia 15. Kwietnia 1853. przed południem o godzinie 11tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedany.

Niewiadomy z pobytu wierzyciel kupiec Adolph Natan zapożywa się niniejszemu publicznie.

Aukcja pozostałości.

We wtorek dnia 15. Marca r. b. i dni następnych, przed południem od 1/2 9. i po południu od 1/2 3. sprzedawac będą przez publiczną licytację za gotową zapłatę w domu przy ulicy Magazynowej pod Nr. 4. na pierwszym piętrze, pozostałość po **Radcy Rejentym Brockmeyer i jego małżonce, jakoteż po Doktorze Davidsohn**, składającą się z mebli mahoniowych, brzoźowych, olszowych i sosnowych,

jakoto: sofy, kanapy bez poręczy, lustra, trumeaux, biórka, stoły, krzesła, komody, łóżka, umywalnie, serwantki, szafy do sukien, książek i kuchni, — srebra, jakoto: łyżki wazowe, stołowe i do herbaty, lichtarze stołowe i salbatniki, złoty zegarek repetyer, zegary stołowe i ściennie, pościel, bieliznę, suknie męskie i damskie, pomiędzy temi: mundur urzędowy kompletny, porcelanę, szkło, flinty z narzędziami myśliwskimi, sprzęty domowe, gospodarcze i kuchenne, meble ogrodowe z utensyliami, czołno, **książki** lekarskie, homöopatyczne, francuskie, angielskie, prawnicze, administracyjne, i wiele innych rozmaitej treści, ryciny i obrazy.

Książki sprzedane będą w środę po południu.

Zobel, komisarz aukcyjny.

Walne zebranie Towarzystwa Naukowej Pomocy powiatu Kościańskiego, naznaczone na dzień 15. Marca, dla zasp. śniegowych do skutku nie doszło. Wzywa się więc Szanownych Członków Towarzystwa w powiecie Kościańskim, aby raczyli przybyć do Kościana na dzień 11. Kwietnia r. b. Posiedzenie odbędzie się o godzinie 11tej przed południem w obozisku Górskiego.

Walne zgromadzenie dnia 14. Marca r. bież. o godzinie 6tej z wieczora w lokalu koła, na które Szanownych Członków koła towarzyskiego uprzejmie zaprasza. Dyrekcya.

Wydzierzawienie.

Dom na Zawadach pod Nr. 125., należący do **Jankowskiego** (dawniej do **Florowskiego**) **urządzony dla piekarza**, wraz z ogrodem i łąką, ma być nadal od 1. Kwietnia 1853. wydzierzawionym. Bliższą wiadomość udzieli Administrator **Zobel** przy ulicy Magazynowej Nr. 1.

K. SZULC,

Rzeźbiarz

w Poznaniu, ulica Półwiejska Nr. 32. b., poleca się wykonaniem wszelkich robót rzeźbiarskich w marmurze, kamieniu, gipsie i drzewie, jakoto: biust, figur, herbów, nagrobków, i dostarcza wszelkie inne ornamenta służące do ozdoby pałaców i kościołów.

Pozostała z przeszłego półrocza garderobę wszelkiego rodzaju dla mężczyzn, sprzedaje po **znizonych cenach**

M. Graupe,

Marchand Tailleur, Rynek Nr. 79.

Doniesienie jarmarczne dotyczące płócien.

Nie zwyczajne teraz rozglaszanie.

Miejsce sprzedaży: ulica Wilhelmowska, Hôtel Bawarski na parterze.

Kupcowi **Lowicz** nadesłane zostały z pewnego znacznego domu, który się widział być zmuszonym do polikwidowania swego handlu, — **144 skrzynie towarów płóciennych**, aby takowe natychmiast za gotówkę

daleko niżej cen rzeczywistych

sprzedać. Polecono rozesłać płótno to po wszystkich większych miastach Niemiec, wystawiono zatem też w czasie teraźniejszego jarmarku w lokalu wyżej oznaczonym znaczną ilość takowego na sprzedaż, gdzie podaje się szanownej Publiczności sposobność do nabycia taniego czystych prawdziwych towarów; **szczególnej uprasza się** nie brać niniejszego doniesienia wrówni z temi, które podawane bywają li tylko w celu znęcenia Publiczności. — **Co się tyczy taniości**, to wyszczególniony niżej spis cen, przekona każdego dostatecznie po ścisłym obejrzeniu płócien, jako też, iż pod względem rzeczywistej doskonałości, nie jest ono zwyczajnym towarem jarmarcznym, ale takim, który się znajomym kupującym sprzedawać zwykł.

Nie mogąc przypuścić, aby, będąc obcym tutaj, memu rękowaniu zupełnie zawierzone, iż płótno to nie ma w sobie nie bawelny, ofiaruję

- 1) 500 Tal. złotem temu, który znajdzie w którejkolwiek sztuce mego płótna najmniej bawelny, i podam
- 2) jedynie pewny przez towarzystwo rękodzielnicze w Prusiech za najlepszy uznany i przez Rząd publikowany środek, iż każdy w 10 minutach może się przekonać, czy w którejkolwiek sztuce znajduje się bawelna lub nie. — Środek ku wydobyciu bawelny z płótna jest ten: bierze się kawałek płótna, spiera się mączką w gorącej wodzie z mydłem, wysusza się na powietrzu, kładzie się przez 1 1/2—2 minut w skoncentrowany kwas siarczany (do nabycia w każdej aptece za 6 fenigów) wyciska się potem klejowatość lekko bibułą, poczem giną bawelniane nici, a pozostają się płóciennie piękne i białe.
- 3) każda sztuka płótna odebrana zostanie, jeżeli gdziekolwiek w innym handlu w tej samej dobroci i po tej samej cenie pod jakim bądź pozorem kupić będzie można.

Spis cen tylko stałych:

sztuka płótna na koszule do pracy, 2 1/2, 3 1/2 Tal.,
cienkie płótno na tuzin koszul damskich 8 i 9 Tal.,
sztuka płótna (*Grasbleiche*) na koszule damskie 9, 10, 11, 12 Tal.,
cienkie płótno na tuzin koszul męskich 12, 13, 14 Tal.,
bardzo piękne płótno z kręconej przędzy, sztuka po 15, 16, 17, 18 i 20 Tal.,
cienkie Hollenderskie weby po 70 łokci, à 18, 20, 22 do 30 Tal.,
z najpiękniejszego płótna do 60 Tal. sztuka.
Chustki do nosa, tuzin po 15 Sgr.,
cienkie Greiffenbergskie całe płóciennie chustki dla dam, pół tuzina 1 Tal., bardzo piękne 1 1/2 Tal. pół tuzina,
prawdziwe batystowe, pół tuzina 1 1/2 i 2 Tal. — Bardzo cienkie z prawdziwego *Linon*-batystu, najpiękniejszy gatunek.

NAKRYCIA:

Piękne obrusy z 6 serwetami od 1 1/2 Tal. począwszy, takie same z 12 serwetami (obrusy 6 łokci długie) od 4 Tal. począwszy, pojedyncze obrusy, od 20, 25 i 30 Sgr.,
wielki wybór eleganckich nakryć adamaszkowych w najnowszych deseniach od 5 Tal. począwszy.

RĘCZNIKI:

Cienkie w paski, w kwiaty i wzory, łokieć od 1 1/2 do 3 Sgr.,
serwety na stół i do kawy, kolorowe, naturalne, od 1 do 5 Tal.,
1500 sztuk jedwabnych chustek, atlasowych i kitajkowych, sztuka po 15 do 25 Sgr.,
Rękawiczki glancowne po 5 i 6 Sgr.

Lowicz z Berlina.

Miejsce sprzedaży znajduje się w **Hôtelu Bawarskim** na parterze.

PASTILLE

na wszelkie choroby piersiowe.

Na uleczenie całkowite **Na uleczenie całkowite**
Złoty medal chorób piersiowych, Medal srebrny 1845.
jakiemi są: katar, kaszel, dychawiczność, ściśnienie piersi, chrypka, niema nic skuteczniejszego i lepszego, jak *Pate pectoral* przez Georgé, aptekarza w Epinal (Vogesen). To lekarstwo sprzedaje się w pudełeczkach po całych Niemczech, a w Poznaniu w cukierni i fabryce czekolady **A. Szpin-giera** naprzeciw zegara pocztowego.

= Dobre piwo bawarskie =

z piwowarni na nowo otworzonej przy ulicy Gołębięj Nr. 6. poleca

J. Rotyński.

Tania sprzedaż

prawdziwego trwałego płótna, jako to: 1/4, 1/2, 3/4, 1, 1 1/4 szeroki od 5 1/2 Tal. do 40 Tal., tuzin chustek do nosa od 2 Tal., tuzin ręczników od 3 Tal., obrus z 6 serwetami za 2 1/2 Tal., z 12 za 5 1/2 Tal. Wszystkie płótna z czystych konopi u

Maurycego Bendix,

w narożniku Fryderykowskiej i Zamkowej ulicy Nr. 3., w kamienicy Nadburmistrza Pana Naumann.

Handel przy rogu ulicy Wronieckiej pod Nr. 91. poleca cienkie tybety, twilds, Mix Lüstres, batysty, taffets noir i kolorowe materye jedwabne, kord na spodnie, znaczną ilość Angielskich kaźmierskich nakryć i prawdziwych Indyjskich chustek do nosa po nader tanich cenach.

Falk Karpen.

Obwieszczenie.

Wielka wyprzedaż lnianych towarów, tylko 8 dni trwająca.

Te tak ścieśnione czasy, szczególnie zaś niekorzystne spekulacje, powodują mnie mój od tak wielu lat w Berlinie istniejący handel z pierwszym Kwietnia 1853 zaniechać. Nie będąc w stanie znaczny skład mój wyprzedać, widzę się być zmuszonym, korzystać z jarmarku tutejszego trwającego dni 8, aby znaczną część składu tego tu przenieść i o trzecią część niżej dawnych cen wyprzedać, jako to:

- Sztuka czystego lnianego płótna** na 12 do 14 koszul za **2 Tal. 5 sgr.**
Sztuka płótna na piękne koszule a szczególnie na poszwy po **S³, 9, 10 i 11 Tal.**
Sztuka przedniego Bielefeldskiego płótna na koszule po **11, 12, 13, 14, 16, 20 i 25 Tal.**
Sztuka nicianego płótna (bardzo ciężki towar) po **9 Tal. 10 sgr. 10 i 12 Tal.**; każda sztuka obejmuje 50 do 52 Berlin-
skich lokci i gwarantuje za czysto lniane płótno odemnie kupione.
12 lokci polnianych ręczników, 6 sztuk od **25 Sgr. do 1 Tal. 15 sgr.**
12 lokci czysto-lnianych ręczników po **1 Tal. 20 sgr. do 2 Tal. 10 sgr.**
Obrusy na 4 osoby **10 Sgr.**, na 6 do 8 osób po **15 i 20 Sgr.**, na 12 do 18 osób po **1 Tal., 1 Tal. 10 sgr. do 2 Tal.**
Chustki kieszonkowe, $\frac{1}{2}$ tuzina **10, 15 i 20 Sgr.**
Chustki kieszonkowe, białe czysto-lniane, $\frac{1}{2}$ tuzina **25 Sgr., 1 Tal., 1 Tal. 5 sgr. i 1 Tal. 10 sgr.**
Chustki kieszonkowe z przedniego płótna, 6 sztuk **1 Tal., 1 Tal. 15 sgr. do 2 Tal.**
Francuskie, czysto-lniane batystowe chustki, $\frac{1}{2}$ tuzina **1 Tal. 15 sgr., 1 Tal. 20 sgr., 2 Tal., 2 Tal. 10 sgr. do 3 Tal.**
Nakrycia stołowe niciane, kolorowe **20 Sgr. do 25 Sgr.**
Adamaszkowe nakrycia, 6 i 12 serwet **2 Tal. 10 sgr. do 20 Tal.**
Adamaszkowe ręczniki i inne lniane przedmioty również tanto.
Tybel, 380 lokci, $\frac{1}{4}$ szeroki, po obu stronach kiprowany, w cenie nigdy jeszcze nieznanej po **12 Sgr. 6 fen. lokciec berliński.**

Oprócz tego są jeszcze pojedyncze serwety za 6 sztuk od 1 Tal. 20 sgr. do 3 Tal.

Wyprzedaż taka zapewne już się nie zdarzy; upraszam przeto Szanowną Publiczność o uwzględnienie, aby się o prawdziwe powyższego doniesienia przekonać.

Lokal sprzedaży: Buscha Hotel Rzymski, parterre.

Herrmann Cohn z Berlina.

Siemiona ze sprzętu w roku 1852.

moich buraków ogrodowych, jarzynnych, kwiatowych, cukrowych i pastewnych, traw gospodarskich na paszę w prawdziwie czystej dobroci i doświadczonej sile kiełkowania, polecam według mego w tej gazecie Nr. 59. w piątek dnia 11. m. t. w dodatku zamieszczonego zupełnego spisu nasion do łaskawego uwzględnienia.

Fryderyk Gustaw Pohl, Wrocław, Nikolajstrasse Nr. 76.

Towarzystwo zabezpieczania ziemio- płodów od gradobicia i rucho- mości od klęsk ognia w Schwedt nad Odrą.

Po ukończonym teraz obrachunku ksiąg na szych donosimy członkom towarzystwa naszego:

- „iż dywidenda dla zabezpieczonych od gradobicia z roku 1852 **13 procentów**,
- „dla zabezpieczonych zaś od pożaru **52 procentów** wynosi, i że dla pierwszego towarzystwa fundusz rezerwowi 29,217
- „Tal. 16 sgr. 10 fen., dla drugiego zaś 6527
- „Tal. 4 sgr. 10 fen. zebrany został.

Dla usunięcia zdania, jakoby dla prolongacyi zabezpieczeń ruchomości nowe specyfikacje zabezpieczenia nadesłane być mają, donosimy równocześnie, iż takowe nie jest koniecznym, gdyż prolongacya jedynie tylko przez opłacenie premii rocznej nastąpi. Ponieważ zaś na takową podług statutów dywidenda się dorachuje, przesyłamy każdemu interesentowi specjalny obrachunek i termin, kiedy konieczna dopłata nastąpić ma, oznaczamy. **Aż do czasu tego zostają wszelkie zabezpieczenia, których zniesienia koniecznie nie żądano, obowiązujące.**

Schwedt, dnia 28. Lutego 1853.

Dyrekcya.

Meyer. Bielke. von Tettenborn. Walter.

Dominium **Splawie** przy Poznaniu ma 400 drzewek jabłkowych i 280 gruszkowych, w różnych gatunkach, po 5 Sgr. do sprzedania.

Nowy młyn wodnik, o dwóch gankach, pomiędzy Poznaniem i Swarzędzem położony, mam chęć od Sgo Wojciecha r. b. na kilka lat wydzierżawić. Chęć dzierżawienia mających upraszam się o osobiste o warunkach u mnie zgłosić.

Nowymłyn, 26. Stycznia 1853. Kissling.

Deszczochrony i parasoliki nowe robi, po szywa i reperuje tokarz i fabrykant parasoli **A. Apolant**, stary Rynek Nr. 47.

Świeże wędzone imarynowane **lososie**, świeże Elbląskie **minogi**, świeży Astrachański i Elbląski **kawiar** poleca ta nio **Izydor Busch**,

Wilhelm. ul. Nr. 8. pod Złotą kotwicą.

Świeże makuchy rzepakowe poleca

Skład gazu i rafinerya oleju w Poznaniu przy Zamkowej ulicy i narożniku rynku Nr. 81. **Adolf Asch.**

*Si quis advertat, si quis attendat,
Hoc non est litigare, sed contemnere.*

Ludwik Mierosławski, ogłosił drukiem przed kilku tygodniami, Powstanie poznańskie w roku 1848. w kształcie objaśnień do Jędrzeja Moraczewskiego powieści. Ton cymczny i lekceważący w układzie tego pisma zawarty, jakoteż przebijająca w nim śmieszna chępliwość autora, pierwsze wrażenie oburzenia i osobistych uraz, wnet w pogardliwe a raczej w obojętne czucie zmienia. Dotąd oprócz dzienników niemieckich, wyrażających się niezbyt pochlebnie o tym utworze żadne z pism krajowych w krytykę się nie wdało, bo też i trudnoby było wchodzić w rozbiór pisma, które tyle fałszów pod względem

wypadków i osób, ile stronnicie w sobie mieści. — Wzmiankę o tym paszkwile dla tego tylko czynimy, ażeby wynurzyć publiczną wzgardę autorowi, co niepomyślnie na gościnne i szczerze przyjęcie, niewdzięczny za niesioną kilkoletnią pomoc stronnikom i zwolennikom swoim, mści się zapewne za lekkomyślnie mu podaną buławę, którą z równie odurzającą, jak w ks. poznańskim śmiesznością, w bańskim i w Sycylii, piastował.

Gdybyśmy w piśmie Mierosławskiego nienapotykali nazwisk osób, które z honorem i poświęceniem w obronie ojczyzny kilkakrotnie już stawały i gdyby on w swym opisie nienagrawał się z beczelną ironią z wypadków, po których tyle lez popłynęło, tyle niewinnych ofiar w grobie legło, wydawałoby nam się czytać kome-dyą, której główny bohater, zbiegłszy z domu obłąkanych, korzystał z chwili zamieszania ogólnego i ujął dowództwo nad rozsądnymi ludźmi. — Nienależąc do ruchu w r. 1848. i upatrując w każdym stronnictwie nieszczęście ojczyzny, którą tylko rzetelna zgoda i religijne a silne przekonanie o świętych ku niej obowiąz-
kach z niedoli wydobyć może, tym więcej uprawnieni jesteśmy do potępienia pisma, którego zła wiara, niezgoda i rozjątrzenie szerzyć nie przestaje.

Edward Gr.

PP. du Barry

REVALENTA ARABICA

odebrałem nowe nadsyłki i sprzedaję takową w cynowych puszkach, opatrzone pieczęcią PP. du Barry & Comp., bez której nie może ona być prawdziwą.

Puszka w której jest 1 funt kosztuje 1 Tal. 5 sgr.,

dito są 2 funt. „ „ 1 — 27 —

dito „ 5 funt. „ „ 4 — 20 —

(z przepisem do używania w języku niemieckim).

Aby zaś każdy wprzód na sobie mógł doświadczyć skutek tejsz Revalenta Arabica, nadesłano mi także puszki po $\frac{1}{2}$ funta, które po 20 Sgr. sprzedaję.

**Jedyna Agentura w prowincyi
Poznańskiej:**

Ludwik Jan Meyer
przy ulicy Nowej.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru
w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr
	najniższy	najwyż.		
28. Luteg.	— 3,0°	+ 1,0°	27" 5,7"	Zachodni.
1. Marca	— 6,0°	+ 0,5°	27" 9,3"	Póln. zach.
2. "	— 2,7°	+ 1,2°	27" 6,0"	Póln. wsch.
3. "	— 7,0°	+ 1,3°	27" 5,0"	Wschodni.
4. "	— 9,0°	+ 1,5°	27" 9,2"	Poludn. z.
5. "	— 5,2°	+ 1,0°	27" 11,7"	Poludn. z.
6. "	— 4,0°	+ 2,0°	27" 11,5"	Poludn. z.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 11. Marca 1853.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gote- wizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna.....	4 $\frac{1}{2}$	102 $\frac{1}{2}$	—
dito z roku 1850.....	4 $\frac{1}{2}$	—	103
dito z roku 1852.....	4 $\frac{1}{2}$	—	103
Oblię długi skarbowego.....	3 $\frac{1}{2}$	—	93 $\frac{1}{2}$
dito premii handlu morskiego...	—	148 $\frac{1}{2}$	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej..	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito miasta Berlina.....	4 $\frac{1}{2}$	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	—	100 $\frac{1}{2}$
dito Prus Wschodnich...	3 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$	—
dito Pomorskie.....	3 $\frac{1}{2}$	—	100 $\frac{1}{2}$
dito W. X. Poznańskiego..	4	—	105
dito W. X. Pozn., nowe..	3 $\frac{1}{2}$	—	98 $\frac{1}{2}$
dito Szląskie.....	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus Zachodnich...	3 $\frac{1}{2}$	—	96 $\frac{1}{2}$
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	101 $\frac{1}{2}$	—
Louisdory.....	—	—	111
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3 $\frac{1}{2}$	92 $\frac{1}{2}$	—

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Dnia 9 Marca,
1853. r.

	od		do	
	tal.	šgr.	tal.	šgr.
Pszenny, szefel.....	2	6	8	2 15
Żyta, szefel.....	1	23	4	1 25
Jęczmienia, szefel.....	1	16	8	1 21
Owsa, szefel.....	1	—	—	1 4
Tatarki, szefel.....	1	12	2	1 16
Grochu, szefel.....	1	27	10	2
Ziemniaków, szefel.....	—	14	—	— 16
Siana, centnar.....	—	26	—	— 28
Słomy, kopa.....	7	15	—	8 15
Masła, garniec.....	2	—	—	2 5
Spiritusu (beczka 120 kw.) 80 $\frac{1}{2}$ Tal.	17	12	6	17 22